

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Lublin, dnia 17 listopada 2022 r.

Poz. 5472

Wojewoda Lubelski

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN-II.4131.378.2022 WOJEWODY LUBELSKIEGO

z dnia 15 listopada 2022 r.

stwierdzające nieważność uchwały Nr XXXIII/295/22 Rady Gminy Cyców z dnia 21 października 2022 r. w sprawie regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie gminy Cyców, w części obejmującej § 5 ust. 1 pkt 3; § 6 pkt 1 w brzmieniu: „lub REGON”, pkt 3 i pkt 4; § 7 w brzmieniu: „a ponadto wskazanie ilości lokali w budynku wielolokalowym oraz wskazanie ilości osób korzystających z poszczególnych lokali”; § 8 ust. 2; § 10 ust. 3 i ust. 7 pkt 4; § 11 ust. 1; § 12 ust. 1 i ust. 2 oraz § 13 ust. 6 Regulaminu, stanowiącego załącznik do uchwały.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r., poz. 559, ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXXIII/295/22 Rady Gminy Cyców z dnia 21 października 2022 r. w sprawie regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie gminy Cyców, w części obejmującej § 5 ust. 1 pkt 3; § 6 pkt 1 w brzmieniu: „lub REGON”, pkt 3 i pkt 4; § 7 w brzmieniu: „a ponadto wskazanie ilości lokali w budynku wielolokalowym oraz wskazanie ilości osób korzystających z poszczególnych lokali”; § 8 ust. 2; § 10 ust. 3 i ust. 7 pkt 4; § 11 ust. 1; § 12 ust. 1 i ust. 2 oraz § 13 ust. 6 Regulaminu, stanowiącego załącznik do uchwały.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XXXIII/295/22 Rady Gminy Cyców została doręczona organowi nadzoru w dniu 31 października 2022 r.

Zgodnie z art. 19 ust. 3 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020 r. poz. 2028, z późn. zm.) rada gminy uchwała regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków.

Przepis art. 19 ust. 5 ww. ustawy wskazuje na niezbędne elementy, jakie powinien określać regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków. Zgodnie z tym przepisem, regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków określa prawa i obowiązki przedsiębiorstwa wodociągowo - kanalizacyjnego oraz odbiorców usług, w tym:

- 1) minimalny poziom usług świadczonych przez przedsiębiorstwo wodociągowo - kanalizacyjne w zakresie dostarczania wody i odprowadzania ścieków;
- 2) warunki i tryb zawierania umów z odbiorcami usług;

- 3) sposób rozliczeń w oparciu o ceny i stawki opłat ustalane w taryfach;
- 4) warunki przyłączenia do sieci;
- 5) warunki techniczne określające możliwości dostępu do usług wodociągowo - kanalizacyjnych;
- 6) sposób dokonywania przez przedsiębiorstwo wodociągowo - kanalizacyjne odbioru wykonanego przyłącza;
- 7) sposób postępowania w przypadku niedotrzymania ciągłości usługi odpowiednich parametrów dostarczanej wody i wprowadzanych do sieci kanalizacyjnej ścieków;
- 8) standardy obsługi odbiorców usług, w tym sposoby załatwiania reklamacji oraz wymiany informacji dotyczących w szczególności zakłóceń w dostawie wody i odprowadzaniu ścieków;
- 9) warunki dostarczania wody na cele przeciwpożarowe.

Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków jest aktem prawa miejscowego, wydanym z upoważnienia określonego w art. 19 ust. 3 i 5 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Organ stanowiący musi zatem ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu ustawowym.

W § 5 ust. 1 pkt 3 Regulaminu określono, że zawarcie umowy na zaopatrzenie w wodę i/lub odprowadzanie ścieków z przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego następuje na pisemny wniosek osoby, który zawiera *oświadczenie wnioskodawcy o tytule prawnym nieruchomości*.

Powyższa regulacja jest sprzeczna z art. 6 ust. 4 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę (...), który stanowi, że umowa o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków może być zawarta z osobą, która posiada tytuł prawny do korzystania z nieruchomości, do której ma być dostarczana woda lub z której mają być odprowadzane ścieki, albo z osobą, która korzysta z nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym.

W wyroku z dnia 19 marca 2018r., sygn. akt II SA/GI 1201/17, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach stwierdził, że: *„Skoro ustawodawca dopuścił możliwość zawarcia umowy o dostarczenie wody i odprowadzenie ścieków również przez osobę, która korzysta z nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym (art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków) to osoba taka może żądać wydania zgody na przyłączenie nieruchomości do sieci, które stanowi warunek sine qua non zawarcia takiej umowy. Określone w art. 15 ust. 4 wskazanej ustawy warunki przyłączenia do sieci dotyczą osoby, która posiada tytuł prawny do korzystania z nieruchomości, jak i osoby, która korzysta z nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym. Przeciwnie temu uregulowanie wykracza poza zakres upoważnienia ustawowego, jest bowiem sprzeczne z ww. art. 6 ust. 4 ustawy i tym samym narusza również treść art. 7 w zw. z art. 94 Konstytucji RP”*.

Zgodnie z treścią § 6 Regulaminu wniosek właściciela lub zarządcy budynku wielolokalowego lub budynków wielolokalowych o zawarcie umowy o zaopatrzenie w wodę przez przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne z osobą korzystającą z lokalu powinien zawierać elementy wskazane w § 5 Regulaminu, a ponadto:

- 1) imię, nazwisko (lub nazwę) *lub REGON*, numer NIP (jeśli osoba taka go posiada) oraz adres osoby korzystającej z lokalu, co do której składany jest wniosek o zawarcie umowy wraz z umocowaniem do złożenia wniosku w imieniu i na rzecz tej osoby (...),
- 3) *oświadczenie wnioskodawcy o poinformowaniu osoby korzystającej z lokalu o zasadach rozliczeń, o których mowa w art. 6 ust. 6 pkt 3 i 4 Ustawy oraz o obowiązku regulowania dodatkowych opłat wynikających z taryf za dokonywane przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne rozliczenie,*
- 4) *schemat wewnętrznej instalacji wodociągowej w budynku wielolokalowym za wodomierzem głównym, wraz z określeniem lokalizacji wszystkich punktów czerpalnych w obrębie budynku wielolokalowego.*

W § 7 Regulaminu postanowiono, że wniosek właściciela lub zarządcy budynku wielolokalowego lub budynków wielolokalowych o zawarcie umowy o doprowadzenie wody lub odprowadzanie ścieków z przedsiębiorstwem wodno-kanalizacyjnym powinien zawierać elementy wskazane w art. 6 Ustawy, *a ponadto wskazanie ilości lokali w budynku wielolokalowym oraz wskazanie ilości osób korzystających z poszczególnych lokali.*

W ocenie organu nadzoru regulacja § 6 pkt 1 w zakresie słów: „lub REGON” wykracza poza zakres upoważnienia wynikający z art. 19 ust. 5 pkt 2 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

Podanie numeru REGON nie stanowi warunku zawarcia umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków.

Określenie, na podstawie art. 19 ust. 5 pkt 2 ustawy, w regulaminie dostarczania wody i odprowadzania ścieków warunków i trybu zawierania umów z odbiorcami usług oznacza, że powinny się w nim znaleźć tylko niezbędne dane konieczne do zawarcia umowy.

Jak wskazał Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 15 stycznia 2019r., sygn. II OSK 391/17: *„podanie numeru PESEL, numeru REGON lub numeru NIP nie stanowi warunku zawarcia umowy o dostawę wody (...) Jeżeli właściciel lub zarządca budynku wielolokalowego przedłoży wniosek o zawarcie umowy o dostarczanie wody lub odbiór ścieków z osobą korzystającą z lokalu w takim budynku wskazując na imię i nazwisko takiej osoby oraz jej adres, to już te dane osobowe powinny umożliwić zawarcie umowy.”*

W wyroku WSA w Opolu z dnia 14 listopada 2019r. sygn. I SA/Op 364//19 (zaaprob. przez NSA wyrokiem z 7 lipca 2020r., sygn. II OSK 536/20) zauważono zaś, że: *„Ewentualne podanie numerów NIP w przypadku podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, nie narusza przy tym przepisów o ochronie danych osobowych, skoro podstawą rozliczeń za świadczone usługi jest faktura, która to zgodnie z przepisami ustawy o podatku od towarów i usług powinna zawierać numer, za pomocą którego podatnik jest zidentyfikowany na potrzeby podatku. Stosownie też do art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U.2019.1292) przedsiębiorca umieszcza w oświadczeniach skierowanych w zakresie wykonywanej działalności gospodarczej do oznaczonych osób i organów numer identyfikacji podatkowej (NIP) oraz posługuje się tym numerem w obrocie prawnym i gospodarczym. Sąd jednakże zauważył, iż zgodnie z ust. 4 tego przepisu, przy załatwianiu spraw organ może żądać od przedsiębiorcy, dla celów identyfikacji, podania wyłącznie firmy przedsiębiorcy oraz numeru identyfikacji podatkowej (NIP) nie zaś numeru REGON, na który również wskazano w zapisach obu omawianych regulacji Regulaminu”.*

Zdaniem organu nadzoru poza zakres upoważnienia przyznanego Radzie w art. 19 ust. 5 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę (...) wykracza również nakładanie na osobę ubiegającą się o zawarcie umowy obowiązku dołączenia dodatkowych oświadczeń (§ 6 pkt 3) oraz schematu wewnętrznej instalacji wodociągowej w budynku wielolokalowym za wodomierzem głównym, wraz z określeniem lokalizacji wszystkich punktów czerpalnych w obrębie budynku wielolokalowego (§ 6 pkt 4), jak również wskazanie ilości lokali w budynku wielolokalowym oraz wskazanie ilości osób korzystających z poszczególnych lokali (§ 7).

Powyższe stanowisko znajduje potwierdzenie w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego.

W wyroku z dnia 29 lipca 2020 r., sygn. II OSK 761/20, NSA wywiódł, że: *„Nakładanie jakichkolwiek obowiązków na obywateli, w tym obowiązku przedłożenia odpowiedniej dokumentacji, musi wynikać z wyraźnego upoważnienia ustawowego. Upoważnienia takiego nie sposób, więc wyinterpretować z art. 19 ust. 5 pkt 2 u.z.z.w. Dostarczanie wody lub odprowadzanie ścieków odbywa się na podstawie pisemnej umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków zawartej między przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym, a odbiorcą usług. W myśl art. 6 ust. 2 u.z.z.w. przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne jest obowiązane do zawarcia umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków z osobą, której nieruchomości została przyłączona do sieci, i która wystąpiła z pisemnym wnioskiem o zawarcie umowy. (...) Z przytoczonych regulacji wynika, że ustawodawca nie wymaga od osoby ubiegającej się o zawarcie umowy niczego więcej, jak tylko fizycznego przyłączenia do sieci oraz złożenia pisemnego wniosku o zawarcie umowy (...). Wskazanie w Regulaminie na powinność złożenia dodatkowych dokumentów oznacza, że prawodawca lokalny ustanowił dodatkowe, nieprzewidziane w ustawie, warunki zawarcia umowy. Wymogi te stwarzają dodatkowe ograniczenia i obowiązki dla odbiorców usług i wprowadzają w związku z tym nieprzewidziane przez ustawę utrudnienia przy zawieraniu umowy o dostarczanie wody lub odprowadzanie ścieków - co jest niedopuszczalne i istotnie narusza prawo. Zatem, jak prawidłowo wskazał Sąd Wojewódzki, za wykraczającą poza zakres umocowania ustawowego organu gminy do stanowienia prawa miejscowego, należy uznać te regulacje Regulaminu, w myśl których osoba ubiegającą się o przyłączenie do sieci powinna dołączyć do wniosku oświadczenie wnioskodawcy o poinformowaniu osób korzystających z lokali o zasadach rozliczania różnic i o obowiązku ponoszenia dodatkowych opłat oraz schemat wewnętrznej instalacji wodociągowej*

w budynku wielolokalowym za wodomierzem głównym, wraz z określeniem lokalizacji wszystkich punktów czerpalnych”.

Analogiczne stanowisko zajął NSA w wyroku z dnia 7 lipca 2020 r., sygn. II OSK 536/20, w którym wskazał, że: „zgodnie z art. 6 ust. 6a u.z.z.w. właściciel lub zarządca przed złożeniem wniosku, o którym mowa w ust. 6, jest obowiązany do poinformowania osób korzystających z lokali o zasadach rozliczeń, o których mowa w ust. 6 pkt 3 i 4, oraz o obowiązku regulowania dodatkowych opłat wynikających z taryf za dokonywane przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne rozliczenie. Słusznie uznał Sąd I instancji, że zapis Regulaminu, w ramach którego nałożono na właściciela lub zarządcę budynku wielolokalowego obowiązek dołączenia do wniosku o zawarcie umowy z osobą korzystającą z lokalu oświadczenia o poinformowaniu osoby korzystającej z lokalu o zasadach rozliczeń jest regulacją, która nie ma oparcia w delegacji ustawowej i jest wyjściem poza zakres umocowania ustawowego”.

W myśl § 8 ust. 2 Regulaminu częstotliwość okresów rozliczeniowych określa przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne w umowie o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków.

Przepisy ustawy nie upoważniają organu stanowiącego gminy do wkraczania w sferę umów zawieranych pomiędzy przedsiębiorstwem i odbiorcą jego usług. Taki zapis stanowi ewidentne przekroczenie delegacji ustawowej w tym zakresie i wydanie niniejszego uregulowania bez podstawy prawnej (por. wyrok WSA w Białymstoku z dnia 15 czerwca 2021r. sygn. II SA/Bk 396/21).

Jak stanowi art. 6 ust. 1 ustawy, dostarczanie wody lub odprowadzanie ścieków odbywa się na podstawie pisemnej umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków zawartej między przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym a odbiorcą usług. Natomiast obligatoryjne elementy umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków zostały określone w art. 6 ust. 3 pkt 1 - 6 ustawy. Mając powyższe na uwadze należy uznać, że zapis § 8 ust. 2 Regulaminu wkracza w materię ustawową.

Należy przy tym podkreślić, że kwestie dotyczące m.in. praw i obowiązków stron a także sposobu i terminów wzajemnych rozliczeń, powinny być uregulowane w umowie o świadczenie usług, a nie w akcie prawa miejscowego. Treść takiej umowy podlega przepisom prawa cywilnego, a podmiot zewnętrzny - rada gminy - nie ma podstaw prawnych, aby na treść takiej umowy wpływać (por. wyrok NSA z dnia 29 lipca 2020r. sygn. II OSK 761/20).

W rozdziale 5 Regulaminu Rada określiła warunki przyłączenia do sieci.

W § 10 ust. 3 postanowiono, że jeżeli są spełnione warunki techniczne umożliwiające przyłączenie nieruchomości do sieci, przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne wydaje warunki przyłączenia:

- 1) w terminie 21 dni od dnia otrzymania wniosku - w przypadku budynków mieszkalnych jednorodzinnych, w tym znajdujących się w zabudowie zagrodowej;
- 2) w terminie 45 dni od dnia otrzymania wniosku - w pozostałych przypadkach.

Jak stanowi art. 19a ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, na pisemny wniosek podmiotu ubiegającego się o przyłączenie do sieci przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne jest obowiązane wydać warunki przyłączenia do sieci albo uzasadnić odmowę ich wydania, w terminie: 1) 21 dni - od dnia złożenia wniosku o wydanie warunków przyłączenia do sieci, w przypadku budynków mieszkalnych jednorodzinnych, w tym znajdujących się w zabudowie zagrodowej;

- 2) 45 dni - od dnia złożenia wniosku o wydanie warunków przyłączenia do sieci, w pozostałych przypadkach (ust. 1).

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że postanowienia § 10 ust. 3 projektu regulaminu stanowią modyfikację art. 19a ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

Rada nie jest upoważniona do powtarzania ani tym bardziej modyfikowania przepisów ustawowych w podejmowanej uchwale. Każda norma kompetencyjna musi być tak realizowana, aby nie naruszała innych przepisów ustawy. Zakres upoważnienia musi być zawsze ustalany przez pryzmat zasad demokratycznego państwa prawnego, działania w granicach i na podstawie prawa oraz innych przepisów regulujących daną dziedzinę.

W wyroku z dnia 8 grudnia 2020 r. sygn. akt II OSK 1943/18 Naczelny Sąd Administracyjny wskazał, iż „z istoty aktu prawa miejscowego wynika bowiem niedopuszczalność takiego działania organu realizującego delegację ustawową, które polega na powtarzaniu bądź modyfikacji wiążących norm ustawowych. Uznać zatem

należy, że powtórzenie unormowania ustawowego w akcie prawa miejscowego - co do zasady - jest niedopuszczalne. Konsekwencją zaś dokonania takiego powtórzenia jest przyjęcie wystąpienia istotnego naruszenia prawa, co z kolei stanowić będzie podstawę do stwierdzenia nieważności przepisu prawa miejscowego”.

Modyfikacja regulacji ustawowych przez przepisy uchwały może doprowadzić do odmiennej czy sprzecznej z intencjami ustawodawcy interpretacji. Trzeba bowiem liczyć się z tym, że zmodyfikowany przepis będzie interpretowany w kontekście uchwały, w której go zamieszczono, co może prowadzić do całkowitej lub częściowej zmiany intencji ustawodawcy.

W § 10 ust. 7 pkt 4 Regulaminu postanowiono, że warunki techniczne przyłączenia do sieci określają *zakres dokumentacji technicznej, którą opracowuje osoba ubiegająca się o przyłączenie nieruchomości do sieci.*

Zgodnie z treścią § 12 ust. 1 lit. a Regulaminu *warunkiem przystąpienia do wykonania robót przyłączeniowych jest uzgodnienie projektu budowlano-wykonawczego z przedsiębiorstwem (o ile zachodzi konieczność jego wykonania). Zakres dokumentacji technicznej określają warunki przyłączenia (ust. 2).*

Powyższe regulacje wykraczają poza granice upoważnienia wynikającego z art. 19 ust. 3 i 5 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

Przepisy ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2021r. poz. 2351, ze zm.) przewidują dwa odrębne tryby realizacji budowy przyłączy wodociągowych oraz kanalizacyjnych.

Pierwszy z nich uregulowany jest w art. 30 ust. 1b ustawy Prawo budowlane, zgodnie z którym budowa przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych wymaga zgłoszenia właściwemu organowi administracji architektoniczno-budowlanej. W zgłoszeniu należy określić rodzaj, zakres i sposób wykonywania robót budowlanych oraz termin ich rozpoczęcia (art. 30 ust. 2).

Zgodnie natomiast z art. 30 ust. 2a pkt 1 tejże ustawy, do zgłoszenia należy dołączyć oświadczenie, o którym mowa w art. 32 ust. 4 pkt 2 (o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane); odpowiednie szkice lub rysunki - w zależności od potrzeb (pkt 2); pozwolenia, uzgodnienia i opinie, których obowiązek dołączenia wynika z przepisów odrębnych ustaw (pkt 3).

Do zgłoszenia budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 23, należy ponadto dołączyć projekt zagospodarowania działki lub terenu wraz z opisem technicznym instalacji, wykonany przez projektanta posiadającego odpowiednie uprawnienia budowlane (art. 30 ust. 2a pkt 4 lit. a).

W razie konieczności uzupełnienia zgłoszenia właściwy organ nakłada, w drodze postanowienia, na zgłaszającego obowiązek uzupełnienia, w określonym terminie, brakujących dokumentów, a w przypadku ich nieuzupełnienia - wnosi sprzeciw, w drodze decyzji (art. 30 ust. 5c).

Drugi tryb realizacji budowy przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych uregulowany został natomiast w art. 29a Prawa budowlanego. Zgodnie z treścią ust. 1 tego przepisu - budowa przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych w tym trybie wymaga sporządzenia planu sytuacyjnego na kopii aktualnej mapy zasadniczej lub mapy jednostkowej przyjętej do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego.

Do budowy tej stosuje się przepisy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (art. 29a ust. 2).

Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się, jeżeli inwestor wcześniej dokonał zgłoszenia, o którym mowa w art. 30 (art. 29a ust. 3).

Spełniając przesłanki z art. 29a ust. 1 i 2, inwestor jest zwolniony z obowiązku dokonania zgłoszenia budowy przyłączy na podstawie art. 30 Prawa budowlanego.

Zobowiązany jest wówczas spełnić wymóg sporządzenia planu sytuacyjnego przyłącza na kopii aktualnej mapy zasadniczej lub mapy jednostkowej przyjętej do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego oraz stosowania odpowiednich przepisów ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

Do planu sytuacyjnego znajdują zastosowanie postanowienia ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2021 r. poz. 1990, ze zm.), w szczególności art. 28b tej ustawy. Realizowana w tym trybie budowa przyłączy zwolniona jest od reglamentacji przepisami Prawa budowlanego.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, iż w sprawie budowy przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych inwestor ma zatem prawo wyboru spośród dwóch alternatywnych procedur związanych z budową przyłączy - na podstawie zgłoszenia organowi administracji budowlanej, albo bez dokonywania jakichkolwiek czynności przed organami administracji budowlanej.

Ustawodawca przewidział dwie odrębne procedury postępowania w kwestii dotyczącej budowy przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych, dając inwestorowi możliwość wyboru, z której z nich chce skorzystać i przewidział odmiennosc wymogów formalnych w zakresie stosowania każdej z nich.

Nie znajduje zatem podstaw prawnych regulacja § 10 ust. 7 pkt 4 projektu regulaminu uprawniająca przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne do ustalenia w wydawanych warunkach przyłączenia do sieci zakresu dokumentacji technicznej, którą winna opracować osoba ubiegająca się o przyłączenie nieruchomości do sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, jak również regulacja § 12 ust. 1 i 2, uzależniająca przyłączenie nieruchomości do sieci od uzgodnienia dokumentacji technicznej i sposobu prowadzenia prac z gminą.

Jak wywiedziono powyżej, przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne nie jest władne narzucić inwestorowi zastosowania konkretnego trybu realizacji budowy przyłączy wodociągowych oraz kanalizacyjnych, a co za tym idzie zakresu niezbędnej dokumentacji technicznej.

Powyższe stanowisko znajduje potwierdzenie w orzecznictwie sądów administracyjnych (por. m.in. wyroki WSA w Lublinie z dnia 17 grudnia 2013 r., sygn. akt II SA/Lu 438/13, z dnia 26 marca 2013 r., sygn. akt II SA/Lu 90/13 oraz WSA we Wrocławiu z dnia 13 marca 2014 r., sygn. akt II SA/Wr 59/14).

W § 11 ust. 1 Regulaminu określono, że *przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne ma prawo odmówić przyłączenia odbiorcy usług do sieci, jeżeli nie posiada technicznych możliwości świadczenia usług.*

Należy podkreślić, iż art. 15 ust. 4 ustawy ustanawia dwie przesłanki, od spełnienia których zależy przyłączenie do sieci nieruchomości, a mianowicie: spełnienie warunków przyłączenia określonych w regulaminie, o którym mowa w art. 19 ustawy, a po drugie istnienie technicznych możliwości świadczenia usług. Regulamin winien zatem określać warunki przyłączania nieruchomości do sieci i techniczne warunki określające możliwości dostępu do usług wodociągowo-kanalizacyjnych. Ich spełnienie oraz techniczne możliwości świadczenia usług są jedynymi i wystarczającymi przesłankami podłączenia nieruchomości do sieci. W razie ich łącznego spełnienia przedsiębiorstwo nie może odmówić podłączenia, jeśli tylko uprawniona osoba wystąpi o to z wnioskiem. Oznacza to, że swoboda przedsiębiorstwa w przyłączaniu do sieci, podobnie jak i swoboda zawierania umów o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków, została wyłączona. Rada Gminy nie ma zatem kompetencji do określenia dodatkowych przesłanek regulujących kwestię „możliwości dostępu do usług wodociągowo-kanalizacyjnych”, których niespełnienie może stanowić podstawę odmowy przyłączenia nieruchomości do sieci.

W § 12 ust. 1 lit. b Regulaminu przyjęto, iż warunkiem przystąpienia do wykonania robót przyłączeniowych jest *zgłoszenie przedsiębiorstwu wodociągowo – kanalizacyjnemu zamiaru budowy przyłącza co najmniej 3 dni przed jego rozpoczęciem.*

W ocenie organu nadzoru powyższa regulacja nie mieści się w zakresie upoważnienia udzielonego Radzie Gminy w art. 19 ust. 5 pkt 6 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę (...) na podstawie którego Rada jest władna ustalić sposób dokonywania przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne odbioru wykonanego przyłącza. Zakres tego upoważnienia nie obejmuje natomiast nakładania obowiązków na osobę zainteresowaną przyłączeniem do sieci obowiązków na etapie jeszcze przed przystąpieniem do budowy przyłącza.

W rozdziale VIII Regulaminu Rada określiła sposób postępowania w przypadku niedotrzymania ciągłości usług i odpowiednich parametrów dostarczanej wody i wprowadzanych do sieci kanalizacyjnej ścieków.

W § 13 ust. 6 Regulaminu postanowiono, że *przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne ma prawo ograniczyć lub wstrzymać świadczenie usług wyłącznie z ważnych powodów, w szczególności, jeżeli jest to uzasadnione potrzebą ochrony życia lub zdrowia ludzkiego, środowiska naturalnego, potrzebami przeciwpożarowymi, a także przyczynami technicznymi. Nie zwalania to przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego z obowiązku zastosowania wszelkich dostępnych mu sposobów dla złagodzenia tych uciążliwości dla Odbiorców.*

W ocenie organu nadzoru powyższa regulacja została przyjęta z naruszeniem art. 8 ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę (...), w którym ustawodawca zawarł zamknięty katalog sytuacji, w których przedsiębiorstwo może odciąć dostawę wody lub zamknąć przyłącze kanalizacyjne. W orzecznictwie sądów

administracyjnych podkreśla się, że skoro ustawa w art. 8 ust. 1 szczegółowo określa przypadki, w których przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne może odciąć dostawę wody lub zamknąć przyłącze kanalizacyjne, to przepisy regulaminu nie mogą określać kolejnych przypadków ograniczenia lub wstrzymania świadczenia usług, z innych powodów niż wskazane w ustawie (por. m. in. wyrok WSA w Olsztynie z dnia 17 sierpnia 2010 r., sygn. akt II SA/Ol 658/10). Wyklucza to również powtarzanie albo modyfikowanie materii uregulowanej w ustawie w uchwalonym przez Radę Miejską regulaminie zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków.

W regulaminie Rada władna jest określić sposób postępowania w przypadku niedotrzymania ciągłości usług i odpowiednich parametrów dostarczanej wody i wprowadzanych do sieci kanalizacyjnej ścieków, nie zaś przypadki, w których dostawca usług ma prawo wstrzymania zaopatrzenia w wodę i odbioru ścieków czy wyłączenia odpowiedzialności usługodawcy.

W tym stanie rzeczy stwierdzenie nieważności uchwały Nr XXXIII/295/22 we wskazanym zakresie jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, złożona za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

WOJEWODA LUBELSKI

Lech Sprawka

Otrzymują:

- 1) Wójt Gminy Cyców,
- 2) Przewodniczący Rady Gminy Cyców.